

Ф О Р У М
М У З И К О Л О Ш К О Г
И Н С Т И Т У Т А
С А Н У

Драге колеге, сарадници и пријатељи!

Позивамо Вас на наредно предавање на Форуму Музиколошког института САНУ:

Александрос Лабридис, Алики Гана

**ЕПИРСКА ВИШЕГЛАСНА ПЕСМА И ВИШЕГЛАСНИ КАРАВАН
КАО ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА**

Понедељак, 10. октобар 2022. године,
с почетком у 12 сати

Соба 410, IV спрат

Музиколошки институт САНУ, Кнез Михаилова 36, Београд

Предавање ће бити одржано на грчком језику, са консекутивним преводом на српски!

РЕЗИМЕ

Епирска вишегласна песма најзначајнији је облик традиционалног вишегласја у Грчкој. Одређене карактеристике, попут њене анхемитонске пентатонске скале, указују на њено давнашње порекло. Вишегласна песма опстала је у епирским селима дуж граница Грчке, као и у областима Албаније насељеним грчким становништвом. Овај тип песме део је идентитета њених извођача, посвећених учењу кроз праксу. Било да је двогласна, трогласна или четворогласна, њена јединствена структура подразумева посебно место сваке улоге/гласа/деонице, док интерпретација носи изразите локалне елементе. Епирска вишегласна песма

одражава префињене певачке афинитете, као и специфичне разлике у односу на друге врсте традиционалног вишегласја. Свако село има свој *ахос*, односно, локалну резонанцу/одзвук, а свака песма има сопствене варијације. Од краја XX века, како изгледа, пракса епирског вишегласног певања постепено одумире.

Вокална група „Хаониа“ за вишегласне песме (енгл. Polyphonic group “Chaonia”) основана је 1996. године. Њени оснивачи покренули су невладину организацију *Апирос* (дорско име Епира) 1998, а идуће (1999) године основали су и *Вишегласни караван* са циљем истраживања, представљања и дисеминације епирске вишегласне песме. Последњих двадесет пет година *Вишегласни караван* био је ангажован у мултимодалним, разноликим активностима, путујући три до четири пута годишње у села у којима вишегласје опстаје, организујући концерте, прославе, теренска истраживања и практичне радионице, које су све бројније; *Архив вишегласне песме (Polyphonic Song Archive)* је све богатији и доступан је јавности, док заједница посвећеника вишегласју континуирано расте и стиче признања, нарочито у градским центрима. *Вишегласни караван* развија и имплементира свеобухватне праксе очувања наслеђа, што даје видљиве резултате. Жанр који је био сматран готово изумрлим поново је процветао, праћен новим, критичким питањима у вези са праксама заштите културног наслеђа.

Епирска вишегласна песма уписана је у Национални инвентар нематеријалног културног наслеђа Грчке 2020. године. *Вишегласни караван* уписан је, уз признања, у УНЕСКО Регистар добрих пракси заштите наслеђа у пољу Нематеријалног културног наслеђа, постајући једна од 29 препознатих *добрих пракси* широм света.

БИОГРАФИЈЕ

Александрос Лабридис је филмски редитељ, један од оснивача и чланова вокалног ансамбла за традиционално вокално вишегласје „Хаониа“ (Атина) и водећи прегалац на пољу очувања традиционалног вокалног наслеђа области Епир. Рођен је у Атини, а део свог детињства је провео у граничном, грчком делу Епира. Дипломирани је инжењер рударства на Националном техничком универзитету у Атини, али је паралелно деценијама активан као филмски редитељ; у Паризу је похађао постдипломске студије у овој области. Његови филмови су приказивани на многим фестивалима и на различитим медијима у више земаља. Преко две деценије сарађивао је са редитељем Теодоросом Ангелопулосом (1990–2012). Творац је музичког догађаја Друга страна (Alli Ochthi); један је од оснивача вокалне групе за вишегласне песме „Хаониа“ („Chaonia“, од 1996); председник је непрофитне организације „Апирос“ („Apiros“, од 1998) и дугогодишњи је руководиолац међународно препознатог пројекта Вишегласни караван (Polyphonic Caravan), који је 2020. године уписан у регистар УНЕСКА као вид добре праксе очувања нематеријалног културног наслеђа. Дуги низ година се бави упознавањем и проучавањем живе музичке традиције, са ослонцем у теренском раду. Руководи бројним радионицама вишегласног певања у Грчкој и ван њених граница. Уредник је телевизијских и радио емисија и сарадник у организовању низа музичких и филмских фестивала у Грчкој. Проглашен је почасним грађанином места Дерополи (Dropoll, Албанија, са највећим бројем житеља грчке мањине у овој земљи) и Олимпос (на острву Карпатос, Додеканези, 2018); заменик је председника Конфедерације свих удружења житеља Епира у Грчкој (Panepirotic Confederation of Greece).

Алики Гана је рођена у Трикали, Грчка. Студирала је право на Националном и Каподистријском универзитету у Атини, мастер је јавног међународног права и докторанд на пољу очувања нематеријалног културног наслеђа по међународном праву, под покровитељством Хеленске фондације за истраживање и иновацију. Истраживач је Атинског јавног међународног правног центра (PIL Center) и члан је низа академских и истраживачких удружења. Радила је као адвокат, као асистент-истраживач на Универзитету у Атини, на Ентитету живог наслеђа УНЕСКА у Паризу (2020), а спроводила је и истраживања на универзитету Сорбона (2021). Ове, 2022. године, изабрана је за Омладинског амбасадора европског наслеђа од стране Европског студентског удружења за културно наслеђе (ESACH), организација Еуропа Nostra и European Heritage Tribune; тренутно ради на Правном одељењу Хеленског Министарства спољних послова. Путује са Вишегласним караваном од 2008, постала је члан групе „Хаониа“ 2011, а од 2015. је инструктор на певачким радионицама Каравана заједно са Александросом Лабридисом. Захваљујући свом искреном интересовању за музику различитих народа и за живо наслеђе, она је „одгајена“ кроз ангажовање у активностима Каравана, чији је млађи руководиоца од 2018. године.

Организатор предавања: Јелена Јовановић

Модератор: Срђан Атанасовски

Предавање Александроса Лабридиса и Алики Гане на Форуму Музиколошког института САНУ организује се у оквиру пројекта *Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society – APPMES* (бр. 7750287), који финансира Фонд за науку Републике Србије.